

Liikenne- ja viestintävaliokunta

LiV@eduskunta.fi

Asia: VNS 6/2020 vp Valtioneuvoston selonteko eduskunnalle - Suomen kestävä kasvun ohjelma

Suomen Varustamot ry. (jäljempänä SV) kiittää koordinaatioryhmää perusteellisesta ja kattavasta selonteosta. Selonteon mukaan ohjelman sisältämät uudistukset ja investoinnit vauhdittavat ilmastomuutoksen torjuntaa, vahvistavat tuottavuutta ja talouden kasvupotentiaalia sekä nopeuttavat tarpeellisia rakennemuutoksia työllisyysasteen nostamiseksi sekä tuotannon ja kulutuksen saattamiseksi kestäväälle perustalle. Ohjelma vahvistaa sosiaalista ja alueellista eheyttä sekä yhteiskunnan toimimista koronaviruskriisin kielteisistä vaikutuksista. SV pitää näitä oikean suuntaisina ja tärkeinä.

Selonteossa todetaan, että ohjelmasta vähintään 50 prosenttia kohdistetaan vihreän siirtymän investointi- ja uudistuskokonaisuuksiin. Tämä on kannatettavaa. Kuten selonteossa todetaan, edelläkävijyys ilmastotyössä ja sen synnyttämät innovaatiot voivat yhtä aikaa tarjota Suomelle mahdollisuuden vähentää kasvihuonepäästöjä, synnyttää uusia työpaikkoja, kohentaa taloutta ja vientiä. Selonteon mukaan kestävä kasvun ohjelman tavoitteena on nostaa Suomi vahvuusaloillaan globaaliin eturintamaan.

Suomen meriklusteri on maailman kärkeä vähäpäästöisten ja energiatehokkuutta parantavien teknologioiden kehittämisessä ja käyttöönotossa. Suomalaisilla innovaatioilla onkin mahdollisuus olla merkittävässä roolissa maailmanlaajuisissa päästötalkoissa. Merenkulun päästöjen vähentämiseen tähtääviä ohjelmia ja pilotteja toteutetaan parhaillaankin naapurimaissamme; Suomen tulee tehdä merkittäviä panostuksia, jotta emme jää jälkeen kehityksessä.

Merikuljetus on jo nyt ympäristöystävällisin kuljetusmuoto eikä sille ole korvaavaa vaihtoehtoista liikennemuotoa. Merenkulkuala on täysin sitoutunut kasvihuonekaasujen vähentämiseen ja asteittaiseen kokonaan poistamiseen merenkulussa ja logistisissa ketjuissa. Kansainvälinen merenkulkujärjestö IMO:n tavoitteena on vähentää globaaleja merenkulun hiilidioksidipäästöjä 40 prosenttia vuoteen 2030 mennessä. Alusten keskimääräinen käyttöikä on kymmeniä vuosia eli tavoitteeseen pääseminen ei ole mahdollista vain aluskannan uusimisella vaan tavoite edellyttää toimenpiteitä myös olemassa olevaan aluskantaan.

Merenkulun hiilidioksidi- ja muiden kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen vaatii suuria investointeja, vaikuttavaa yhteistyötä sekä panostusta tutkimukseen, kehitykseen ja pilotointiin. Aluskannan uudistaminen ja nykyisten alusten muutostyöt vähäpäästöisemmiksi ovat tehokkain keino vähentää päästöjä. Koronapandemia on heikentänyt varustamojen taloudellista tilannetta ja investointimahdollisuuksia merkittävästi. Liikevaihto ja matkustajamäärät ovat laskeneet, henkilöstöä on jouduttu

irtisanomaan tai lomauttamaan. Samanaikaisesti varustamoiden on kuitenkin panostettava päästöjen vähentämiseen.

EU:n elpymispaketti voi olla yksi väline auttaa kymmeniätuhansia suomalaisia työllistävää meriklusteria selviämään kriisin yli ja samalla kehittämään alasta entistä kilpailukykyisemmän ja ilmastoystävällisemmän. Elpymisvaroja tulisi suunnata vihreän merenkulun investointien vauhdittamiseen. Suomen Varustamot on esittänyt, että Suomen jäsenmaakohtaisesta EU elpymisrahoituksesta kohdennetaan 150 miljoonaa euroa vihreän merenkulun investointirahoitukseen. Vihreän merenkulun investointirahoitus kohdennettaisiin alusinvestointeihin ja aluskunnostuksiin, joka mahdollistaisi samanaikaisesti uudet ympäristöinnovaatiot sekä olemassa olevien alusten uudistamisen vähäpäästöisiksi. Hanke parantaa meriklusterin työllisyyttä ja kilpailukykyä. Hanke edesauttaa uusien teknologioiden syntymistä sekä lisää digitalisaation ja tiedon hyödyntämistä uudisalusten käyttöönoton myötä. Uusien innovaatioiden ja suomalaisten referenssien myötä myös meriteollisuuden yritysten kilpailukyky kansainvälisillä markkinoilla vahvistuisi. Meriteollisuus ry. tukee hanketta.

Painopisteessä 2, Vihreä siirtymä tukee talouden rakennemuutosta, sivuilla 33-34, todetaan, että meri- ja lentoliikenteen vähähiilisiä ratkaisuja edistetään. Tämä on hyvä asia. Pandemiasta merkittävästi kärsineen merenkulun vihreiden investointien vauhdittaminen tulisi nostaa vielä selkeämmin mukaan painopisteeseen. Selonteossa todetaan, että vihreää ja digitaalista siirtymää tukevilla liikenteen investoinneilla tavoitellaan puhtaampaa ja energiatehokkaampaa liikkumista. Tämä tavoite pitäisi laajentaa kattamaan liikkumisen lisäksi tavarakuljetukset ja logistiikka.

Helsingissä 11.1.2021

Tiina Tuurnala
Toimitusjohtaja
Suomen Varustamot